

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-98547999-010.99-28093114
Konu : 5510 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesi ile emeklilik uygulamalarında meydana gelen değişiklikler.

14.07.2021

GENEL YAZI

Bilindiği üzere; 9.6.2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 12 nci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici 84 üncü madde eklenmiştir.

Söz konusu maddenin emeklilik mevzuatı yönüyle uygulanmasına ilişkin hususlar aşağıda açıklanmıştır.

1. 5510 Sayılı Kanunun Geçici 84 üncü Maddesi Gereği 4/1-(b) Kapsamında Hizmeti Durdurulan Sigortalıların 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) Kapsamında Gelir/Aylık Başlama Tarihleri

7326 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 84 üncü madde;

“Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı hâlde, 30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu bulunanların, bu tarihten önceki süreleri ilişkin prim borçlarını, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar ödememeleri veya ilgili Kanunları uyarınca yapılandırmamaları hâlinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karlı olduğu ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu süreleri ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek bunlara Kurum alacakları arasında yer verilmez. Sigortalılıkları durdurulandan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları 1/5/2021 tarihi itibarıyla yeniden başlatılır.

Ancak, daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Tebliğ edilen borç tutarının bu süre içinde tamamen ödenmesi hâlinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. İhya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılır.

Birinci fıkraya göre sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişiler

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

hakkında 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sa lık sigortası hükümleri uygulanmaz.

Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ili kin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

hükmünü amirdir.

Buna göre; 9.6.2021 tarihi itibarıyla yürürlü e giren 5510 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesi gere ince, Kurumumuza 30.4.2021 tarihi itibarıyla prim borcu bulunan 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların, bu sürelele ili kin borçlarını 31.10.2021 tarihine kadar ödememeleri ya da ilgili mevzuat çerçevesinde yapılandırmamaları halinde;

- Prim ödemesi bulunmayan sigortalıların tescil tarihi itibarıyla,

- Prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak kar ıladı ı ayın sonu itibarıyla,

sigortalılıkları durdurulacak, durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak de erlendirilmeyecek ve bu sürelele ili kin Kurum alacakları takip edilmeyecektir. Bununla birlikte, bu ekilde sigortalılı ı durdurulmu olan sigortalılardan, 4/1-(b) kapsamında çalı ması devam edenlerin sigortalılıkları 1.5.2021 tarihi itibarıyla yeniden ba latılacaktır.

Ancak, sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde bu madde çerçevesinde durdurulmu olan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilecek ve hesaplanan borcun tebli tarihinden itibaren üç ay içinde tamamen ödenmesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak de erlendirilecek ve ihya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendi i tarihten itibaren geçerli sayılacaktır.

Bilindi i üzere, 5510 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde sürekli i göremezlik geliri, 20 nci maddesinde ölüm geliri, 26 ncı maddesinde malullük aylı ı, 28 inci maddesinde ya lılık aylı ı ve 32 nci maddesinde ölüm aylı ı ba lanabilmesi için, 4/1-(b) kapsamında sigortalı sayılanların kendi sigortalılı ı nedeniyle genel sa lık sigortası primi dahil, prim ve prime ili kin her türlü borçlarının ödenmi olmasının zorunlu oldu u hükmü yer almaktadır.

Di er taraftan, Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli inin;

- Malullük ve ya lılık aylıklarının ba langıcını belirleyen 54 üncü ve 57 nci maddelerinde; 4/1-(b) kapsamında geçen hizmetlerle birlikte 4/1-(a) ve 4/1-(c) kapsamında aylık ba lanaca ı durumlarda, 4/1-(b) kapsamında geçen hizmetlerin, prim ve prime ili kin her türlü borçların ödendi i tarih itibarıyla geçerli sayılaca ı, malullük ve ya lılık aylıklarının söz konusu borcun ödendi i tarihi takip eden ay ba ndan itibaren ba layaca ı,

- Ölüm aylıklarının ba langıcını belirleyen 62 nci maddesinde; 5.12.2017 tarihinde anılan Yönetmelikte yapılan de i iklikle, 4/1-(b) kapsamında veya bu kapsamda geçen hizmetlerle birlikte 4/1-(a) ve 4/1-(c) kapsamında hak sahiplerine aylık ba lanaca ı durumlarda, 4/1-(b) kapsamında geçen hizmetlere ait prim ve prime ili kin her türlü borçların ödenmesinin zorunlu oldu u, ancak hak sahiplerine ba lanacak ölüm aylıklarının, sigortalının ölüm tarihini veya hak sahibi olma niteli inin ölüm tarihinden sonra kazanılması halinde bu niteli in kazanıldı ı tarihi takip eden ayba ndan itibaren ba latılaca ı,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

- Sürekli iş göremezlik gelirine ilişkin 41 inci maddesinde; sürekli iş göremezlik geliri başlanabilmesi için sigortalının 4/1-(b) kapsamında geçen sigortalılıkları nedeniyle, genel sağlık sigortası primi dahil, prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmesinin zorunlu olduğu, 6.11.2018 tarihli ve 2018-38 sayılı Genelgede ise kendi sigortalılığından dolayı genel sağlık sigortası dahil prim ve prime ilişkin borcu bulunan 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların gelir başlangıç tarihlerinde herhangi bir defa aylık olmayacağı, ancak borçları tahsil edilmeksizin gelir başlama ile leminin sonuçlandırılmayacağı, öngörülmüştür.

Bununla birlikte, 5.12.2017 tarihinde anılan Yönetmeliğe eklenen;

- Ek 8 inci madde, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet olarak değerlendirilen süreler dahil olmak üzere prim ödeme yükümlüsü kendisi olup aylık başlanması için yazılı istekte bulunduğu tarihten itibaren prim borcu olanların tahsis talebinin, borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılacağı ve başlanacak aylıkların borcun ödendiği tarihi takip eden ay başından itibaren başlatılacağı,

- Ek 9 uncu maddenin ikinci cümlesi, malullük veya aylık aylığı başlanan sigortalılar için tahsis talep tarihinden, ölen sigortalılar için ise ölüm tarihinden önceki süreler ile ilişkin prim borcu olduğu aylık başlandıktan sonra tespit edilenlerden; söz konusu süreleri aylık başlama ile leminde dikkate alınmamış olanlar için tahsis talep ya da ölüm tarihi itibarıyla yeniden aylık hesaplanacağı, dikkate alınmış olanlar için ise aylıkların ödenmesine devam edileceği, bu durumda olanların aylıkları durdurulmaksızın ve aylık başlangıç tarihleri defa tahsil edilmeksizin prim borçlarının ödenmekte olan aylıklardan kesilmek suretiyle tahsil edileceği,

hükümlerini içermektedir.

Bu itibarla, 7326 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 84 üncü maddenin yukarıda yer alan mevzuat hükümleri de göz önüne alınarak 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamında tahsis talebinde bulunup henüz işlemleri sonuçlandırılmamış olanlar ile 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamında aylık başlama ile lemi yapıldıktan sonra 4/1-(b) kapsamında prim borcu olduğu tespit edilenler hakkında uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

1.1. 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) Kapsamında Malullük veya Yaşlılık Aylığı Talebinde Bulunup Henüz Aylık Başlama ile lemi Sonuçlandırılmamış Olanlar

5510 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesinin yürürlüğe girdiği 9.6.2021 tarihinden önce Kurumumuzdan 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamında malullük veya yaşlılık aylığı talebinde bulunup tahsis talep tarihi itibarıyla 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılıklarına ilişkin prim borcu bulunması nedeniyle henüz aylık başlama ile lemi sonuçlandırılmamış sigortalıların, geçici 84 üncü maddeden yararlanmak için 9.6.2021-31.10.2021 tarihleri arasında Kuruma başvuruda bulunmaları halinde, başvurdukları tarihte aylık başlama müstahak olmaları koşuluyla aylıkları yeni bir tahsis talep dilekçesi alınmaksızın geçici 84 üncü maddeden yararlanma talep tarihini takip eden ay başından itibaren başlatılacaktır.

5510 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesine göre 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılıkları 1.11.2021 tarihi itibarıyla Kurumca resen durdurulan sigortalıların aylıkları 1.11.2021 tarihini takip eden ay başından başlatılacaktır.

Ancak, geçici 84 üncü madde uygulanmasında, anılan maddeden yararlanan 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamındaki sigortalılardan, 4/1-(b) kapsamında çalışması devam edenlerin sigortalılıkları

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

1.5.2021 tarihi itibarıyla yeniden ba latılaca ndan, bu kapsamda olan sigortalıların, geçici 84 üncü maddeden yararlanmaları için;

- 9.6.2021-31.10.2021 tarihleri arasında Kuruma ba vuruda bulunmaları halinde 1.5.2021 tarihi itibarıyla yeniden ba latılan 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılı ı geçici 84 üncü maddeye ili kin müracaat tarihine kadar zorunlu hizmet olarak de erlendirilecek, söz konusu süreler ile ili kin prim borcunun ödenmi olmas ve 2829 sayılı Kanun uygulaması dahil aylık a hak kazanma ko ullarının olu tu unun tespit edilmesi halinde bu süreler de aylık hesabında dikkate alınacaktır.

- Kuruma ba vurmamaları halinde 30.4.2021 (dahil) tarihinden önceki süreler ile ili kin 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılıkları 1.11.2021 tarihi itibarıyla Kurumca resen durdurularak, 1.5.2021 tarihi itibarıyla yeniden ba latılaca ndan, sigortalıların 1.5.2021 tarihi ile bu tarihten sonraki süreler ile ili kin prim borcunun ödendi i tarihe kadarki sigortalılıkları zorunlu hizmet olarak de erlendirilecek, söz konusu süreler ile birlikte 2829 sayılı Kanun uygulaması dahil aylık a müstahak olmaları halinde aylık, prim borcunun ödendi i tarihi takip eden ay ba ından itibaren ba lanacaktır.

Örnek 1: 20.3.2021 tarihinde 4/1-(a) kapsamında ya lılık aylı ı talebinde bulunan sigortalının aylık a hak kazanma ko ulları yerine gelmi olmakla birlikte tahsis talep tarihinde 1.11.2020-28.2.2021 sürelerine ili kin 4/1-(b) kapsamında sigortalılı ı ve söz konusu sigortalılı a ili kin prim borcu bulunması nedeniyle aylık ba lanamamı tır. 1.7.2021 tarihinde geçici 84 üncü maddeden yararlanmak için talepte bulunan sigortalının durdurulan sigortalılık sürelerine ra men aylık a hak kazanma ko ullarının devam etti inin anla ılması halinde yeni bir tahsis talep dilekçesi alınmaksızın geçici 84 üncü maddeden yararlanma talep tarihini takip eden ay ba ından (1.8.2021) itibaren aylık ba lanacaktır.

Örnek 2: Örnek 1'deki sigortalının 31.10.2021 tarihine kadar geçici 84 üncü maddeden yararlanmak için talepte bulunmaması halinde, 1.11.2020-28.2.2021 sürelerine ili kin sigortalılı ı 1.11.2021 tarihi itibarıyla Kurumca resen durdurulaca ndan sigortalının aylık a yeni bir talep alınmaksızın 1.12.2021 tarihinden itibaren ba lanacaktır.

Örnek 3: Sigortalı 18.2.2021 tarihinde 4/1-(b) kapsamında sigortalılı ını sonlandırarak 4/1-(b) kapsamında ya lılık aylı ı talebinde bulunmu , ancak yapılan kontrollerde prim borcu oldu u tespit edilmi tir. Sigortalının 5.8.2021 tarihinde geçici 84 üncü maddeden yararlanmak için talepte bulunması durumunda bu kapsamda durdurulan sigortalılı ı dı nda kalan sigortalılık süreleri ile aylık a hak kazanma ko ullarının yerine geldi inin anla ılması halinde sigortalının aylık a 5.8.2021 tarihini takip eden ay ba ından (1.9.2021) ba latılacaktır.

Örnek 4: 25.1.2021 tarihinde 4/1-(a) kapsamında ya lılık aylı ı talebinde bulunan sigortalıya tahsis talep tarihinde 4/1-(b) kapsamında devam eden sigortalılı ı ve söz konusu sigortalılı a ait prim borcu bulunması nedeniyle aylık ba lanamamı tır. Sigortalının 15.7.2021 tarihinde geçici 84 üncü maddeden yararlanmak için talepte bulunması üzerine devam eden 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılı ı, 30.4.2021 tarihi itibarıyla durdurulmu , ancak anılan kapsamda faaliyetine devam etti inden 1.5.2021 tarihinde yeniden ba latılmı tır. Bu durumda, sigortalının, 1.5.2021-15.7.2021 süresi 4/1-(b) kapsamında geçen hizmetleri zorunlu hizmet olarak 2829 sayılı Kanun hükümleri de dikkate alınmak suretiyle aylık ın hesaplanmasında de erlendirilecek, söz konusu süreler ile ili kin prim borçlarının 15.7.2021 tarihi itibarıyla ödenmi olmas ve 2829 sayılı Kanun uygulaması dahil aylık a hak kazanma ko ullarının olu tu unun tespit edilmesi halinde bu süreler de aylık hesabında dikkate alınacaktır.

Örnek 5: 12.3.2021 tarihinde 4/1-(b) kapsamında ya lılık aylı ı talebinde bulunan sigortalıya 4/1-(b) kapsamında prim borcu bulunması nedeniyle aylık ba lanamamı tır. Sigortalının 4/1-(b) kapsamındaki faaliyeti 1.5.2021 tarihinden sonra da devam etmi ve 1.11.2021 tarihinde hakkında geçici

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

84 üncü madde gere ince i lem yapılmı tır. Aynı sigortalı, devam eden sigortalılık süresi olan 1.5.2021-5.11.2021 süresine ili kin prim borcunu 5.11.2021 tarihinde ödemi tir. Bu sigortalıya prim borcunu ödedi i tarihi takip eden ay ba ndan (1.12.2021) itibaren yeniden talep artı aranmaksızın aylık ba lanacaktır.

Örnek 6: 4/1-(a) kapsamındaki i inden ayrılarak aylık ba lanması için gerekli ko ulları yerine getiren ve 15.4.2021 tarihinde malullük aylı ı talebinde bulunan sigortalıya, 1.11.2020-7.3.2021 tarihleri arasında 4/1-(b) kapsamında sigortalılı ının ve bu sürelerle ili kin prim borcunun bulunması nedeniyle aylık ba lama i lemi gerçekte tirilememi tir. Sigortalının, 25.6.2021 tarihinde Kurumumuza verdi i dilekçe ile geçici 84 üncü maddeden yararlanmak istemesi üzerine 4/1-(b) kapsamında geçen sigortalılı ı durdurulmu olup, sigortalının malullük aylı ı yeni bir tahsis talebi alınmaksızın geçici 84 üncü maddeden yararlanma talep tarihini takip eden ay ba ndan (1.7.2021) ba latılacaktır.

Örnek 7: 4/1-(b) kapsamındaki faaliyetine son veren sigortalı 4.3.2021 tarihinde malullük aylı ı talebinde bulunmu tur. Kurum kayıtlarının incelenmesinde sigortalının 1.11.2020-28.2.2021 tarihleri arasında 4/1-(b) kapsamında sigortalılı ı ve buna ait prim borcu bulundu u tespit edilmi tir. Sigortalının geçici 84 üncü madde gere i sigortalılı ının Kurumumuzca 1.11.2021 tarihi itibarıyla resen durdurulması halinde malullük aylı ı 1.11.2021 tarihini takip eden ay ba ndan (1.12.2021) ba latılacaktır.

1.2. Ölüm Aylı ı Talebinde Bulunup Henüz Aylık Ba lama i lemi Sonuçlandırılmamı Olanlar

Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli inin 62 nci maddesinde yapılan de i iklikle, 5.12.2017 tarihinden sonra vefat eden sigortalıların hak sahiplerine 4/1-(b) kapsamında geçen hizmetlere ait prim ve prime ili kin her türlü borçların ödenmesini takiben ölüm tarihini/hak sahibi olma niteli inin kazanıldı ı tarihi takip eden ayba ndan itibaren ölüm aylı ı ba lanmakta olup, sigortalının ölüm tarihinin 5.12.2017 tarihinden önce olması, prim borcunun 5.12.2017 tarihinden sonra ödenmesi durumunda ise aylıklar 5.12.2017 tarihini takip eden ay ba ndan itibaren ödenmeye ba lanmaktadır.

Bu itibarla, 5510 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesinin yürürlü e girdi i 9.6.2021 tarihinden önce 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamında iken ölen sigortalılardan dolayı ölüm aylı ı talebinde bulunan, ancak sigortalının 4/1-(b) kapsamındaki hizmetlerine ili kin prim borcu bulunması nedeniyle aylık ba lama i lemi sonuçlandırılmayan hak sahiplerinin 5510 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesinden yararlanmak istemeleri halinde, ölüm tarihi;

- 5.12.2017 tarihinden sonra olanlara ölüm tarihini/hak sahibi olma niteli inin kazanıldı ı tarihi takip eden ayba ndan,

- 5.12.2017 tarihinden önce olanlara ise 5.12.2017 tarihini takip eden ay ba ndan, itibaren zaman a ımı hükümleri de dikkate alınarak aylık ba lanacaktır.

Örnek: En son 4/1-(a) kapsamında özel sektöre tabi i yerinde çalı ırken 3.2.2021 tarihinde vefat eden sigortalının ölüm tarihinde 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılı ına ili kin prim borcu bulunması nedeniyle hak sahiplerine aylık ba lanamamı tır. Hak sahiplerinin geçici 84 üncü maddeden yararlanmak için talepte bulunması halinde ölüm aylı ı sigortalının ölüm tarihini takip eden ayba ı olan 1.3.2021 tarihi itibarıyla ba latılacaktır.

5510 sayılı Kanunun 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) bentlerinden birden fazlasına tabi olarak çalı an ve en son 4/1-(b) kapsamında sigortalı iken vefat eden sigortalıların 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılıklarına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

ili kin prim borçlarının bulunması nedeniyle geçici 84 üncü madde kapsamında taleple veya Kurumca resen durdurulması sonucu son sigortalılık halinin 4/1-(a) veya 4/1-(c) kapsamında olması durumunda, aylık hak kazanma koullarının oluşmasıyla söz konusu sigortalılık halleri esas alınarak aylık ba lanmaları sonuçlandırılacaktır.

Örnek: 4/1-(a) kapsamında çalışmakta iken 5.11.2020 tarihinde i ten ayrılarak 4/1-(b) kapsamında çalışmaya başlayan ancak 28.2.2021 tarihinde vefat eden sigortalının bu kapsamdaki sigortalılığına ili kin prim borcunun ödenmemesi nedeniyle hak sahiplerine aylık ba lanamamıştır. Hak sahiplerinin 20.6.2021 tarihinde geçici 84 üncü madde hükümlerinden faydalanmak için talepte bulunması nedeniyle 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır. Bu itibarla, sigortalının son sigortalılık halinin 4/1-(a) kapsamında olması nedeniyle söz konusu kapsamda geçen hizmetlerine göre aylık hak kazanma koullarının oluşması halinde hak sahiplerine 1.3.2021 tarihinden itibaren 4/1-(a) kapsamında ölüm aylığı ba lanacaktır.

1.3. 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) Kapsamında Malullük, Ya lılık ve Ölüm Aylığı Ba landıktan Sonra Aylık Ba lanmadan Önceki Sürelere İli kin 4/1-(b) Hizmeti Tespit Edilenler

5.12.2017 tarihinde Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeliğine eklenen ek 9 uncu madde gere i; malullük veya ya lılık aylığı ba lanan sigortalılar için tahsis talep tarihinden, ölen sigortalılar için ise ölüm tarihinden önceki sürelere ili kin prim borcu olduğu aylık ba landıktan sonra tespit edilenlerden; söz konusu süreleri aylık ba lanmalarında dikkate alınmamış olanlar için tahsis talep ya da ölüm tarihi itibarıyla yeniden aylık hesaplanmakta, dikkate alınmış olanlar için ise aylıkların ödenmesine devam edilmekte, bu durumda olanların aylıkları durdurulmaksızın ve aylık ba langıç tarihleri de i tirilmeksizin prim borçları ödenmekte olan aylıklardan kesilmek suretiyle tahsil edilmektedir.

Bu nedenle; Kanunun yayım tarihi olan 9.6.2021 tarihinden önce malullük ve ya lılık aylığı ba lanan sigortalılar için tahsis talep, ölen sigortalılar için ölüm tarihinden önceki sürelere ili kin 4/1-(b) kapsamındaki hizmetlere ait prim borcu olduğu anlaşılan sigortalılardan 4/1-(b) kapsamında aylık ba lanmalar ile 4/1-(b) kapsamında bildirilen hizmetler de de erlendirilerek 4/1-(a) ve 4/1-(c) kapsamında aylık ba lanmaların, sonradan tespit edilen prim borcuna esas olan hizmet süreleri Kanunun geçici 84 üncü maddesi kapsamında durdurulmayacak olup, söz konusu borçlar Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeliğinin ek 9 uncu maddesi kapsamında tahsil edilecektir.

Ancak malullük, ya lılık veya ölüm aylığı ba landıktan sonra, aylık ba lanmadan önceki süreye ili kin 4/1-(b) hizmeti tespiti ile aylık hak kazanma koullarının sa lanmadığı anlaşılarak aylık iptal edilen sigortalı veya hak sahipleri hakkında Kanunun geçici 84 üncü maddesi kapsamında i lem yapılacak ve aylık hak kazanma koulları yeniden de erlendirilecektir.

1.4. Gelir Ba lanmalarında Geçici 84 üncü Madde Uygulaması

4/1-(a) Kapsamındaki Sigortalılar

5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra meydana gelen i kazası ve meslek hastalığı olaylarında, gelirin hesaplanmasına ili kin günlük kazancın tespitinde dikkate alınan son takvim ayı 2008/Ekim sonrası olanlardan, son 3 aylık dönem içerisinde 4/1-(a) kapsamındaki hizmetlerinin yanı sıra 4/1-(b) kapsamında hizmetleri bulunanların her iki sigortalılık halinde geçen prim günleri ve prime esas

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

kazançları da dikkate alınmaktadır.

Bu durumda olan sigortalılardan günlük kazancın tespitine esas sürede 4/1-(b) kapsamında sigortalılı ı bulunup, geçici 84 üncü madde kapsamında bu sigortalılıklarını durduranların gelir ba lama i lemlerinde 4/1-(b) kapsamındaki hizmetleri dikkate alınmayacak ve gelirin ba langıcı de i tirilmeyecektir.

Örnek :

En son sigortalılık hali : 4/1-(a)
Kaza tarihi : 10.3.2021
Son takvim ayı : 2021/ ubat

Sigortalılık hali	Yıl/Ay	Gün Sayısı	Prime Esas Kazanç (TL)
4/1-(a)	2021/ ubat	30	3.577,5
4/1-(a)	2021/Ocak	30	3.577,5
4/1-(b)	2020/Aralık	20	1.962
	Toplam	80	9.117

4/1-(a) kapsamında bir i yerinde çalı rken 10.3.2021 tarihinde i kazası geçiren sigortalının gelir hesabına esas günlük kazanç tespitinde kaza tarihinden önceki on iki ayın son üç ayı içinde primi ödenmemi 4/1-(b) kapsamında sigortalılı ı bulundu u tespit edildi inden geliri ba lanamamı tır. Sigortalının geçici 84 üncü madde kapsamında 4/1-(b) sigortalılı ını durdurmak için talepte bulunması durumunda 4/1-(b) kapsamındaki hizmetleri dikkate alınmadan sadece 4/1-(a) kapsamındaki hizmetlerle gelir ba lanacak ve gelirin ba langıç tarihinde de i iklik yapılmayacaktır.

4/1-(b) Kapsamındaki Sigortalılar

4/1-(b) kapsamında sigortalı olup, sürekli i göremezli i tespit edilenlerin kendi sigortalılı ı nedeniyle genel sa lık sigortası primi dahil, prim ve prime ili kin her türlü borçlarının ödenmi olması zorunlu olmakla birlikte, gelirin ba langıç tarihinde kendi sigortalılı ından dolayı genel sa lık sigortası dahil prim ve prime ili kin borcu bulunan 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların gelir ba langıç tarihlerinde herhangi bir de i iklik yapılmamakta ancak, borçları tahsil edilmeden gelir ba lama i lemi sonuçlandırılmamaktadır.

Bu nedenle, sürekli i göremezlik geliri ba lanması için talepte bulunup 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılık sürelerine ait prim ve prime ili kin borcu bulunan sigortalılardan geçici 84 üncü maddeden yararlanmak suretiyle sigortalılıkları durdurulan sigortalıların da gelir ba langıç tarihlerinde herhangi bir de i iklik olmayacaktır.

Ancak, sigortalının i kazası geçirdi i tarihten önceki primi ödenmemi sigortalılık sürelerinin geçici 84 üncü madde kapsamında tescil tarihi itibarıyla durdurulması halinde, i kazasının meydana geldi i tarihten önceki döneme ait sigortalılık süresi olmayaca ndan sürekli i göremezlik geliri ba lanamayacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

Ayrıca, sigortalının geçici 84 üncü madde kapsamında durdurulan sürelerinin tamamının i kazası geçirilen tarihten sonraki dönemlere ait olması halinde sürekli i göremezlik geliri ba lanabilmesi için söz konusu sürelerle ili kin borçların ihya edilmesi zorunlu de ildir.

2. Hak Sahiplerinin 4/1-(b) Kapsamındaki Hizmetleri

5.12.2017 tarihinde Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli inin geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan de i iklik gere ince, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce ölen sigortalıların hak sahiplerine gelir veya aylık ba lanmasında, sigortalıya ili kin ko ulların tespiti ile gelir veya aylı ın hesaplanması ve payla tırılmasında ölüm tarihindeki, hak sahiplerine ili kin ko ulların tespitinde ise hak sahibi olma niteli inin kazanıldı ı tarihteki Kanun hükümleri uygulanmaktadır.

Bu itibarla, 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamında ölüm gelir/aylı ı almakta olan hak sahibi çocukların, ölüm gelir/aylı ı aldıkları sürelerde 4/1-(b) kapsamında sigortalı olmaları halinde gelir/aylıkları kesilmekte, sigortalılı ın sona ermesi ve talepte bulunmaları halinde ise ilk defa hak sahibi olma niteli inin kazanıldı ı tarihteki mevzuat hükümleri do rultusunda i lem yapılmaktadır.

Buna göre;

- 2008/Ekim ayından önce ölen sigortalılardan dolayı Yönetmeli in yürürlük tarihi olan 5.12.2017 tarihinden önce hak sahibi olarak mülga kanunlara göre gelir/aylık alan ancak 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılıkları nedeniyle gelir/aylıkları kesilen hak sahiplerinin söz konusu sigortalılıklarının geçici 84 üncü madde kapsamında durdurulması ve 4/1-(b) kapsamındaki faaliyetini sona erdirerek yeniden 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamında ölüm gelir/aylı ı ba lanması talebinde bulunmaları halinde, gelir/aylıklar (5510 sayılı Kanunun 97 nci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla) çalı manın sona erdi i tarihi takip eden ay ba ından itibaren ba latılacak, 4/1-(b) kapsamında sigortalı oldukları dönemlere veya durdurulan sürelerle ili kin gelir/aylık ödemesi yapılmayacaktır.

- 2008/Ekim ayından önce ölen sigortalılardan dolayı ilk defa 5.12.2017 tarihinden sonra ölüm gelir/aylı ı ba lanması talebinde bulunan veya 2008/Ekim ayından sonra ölen sigortalılardan dolayı Kanunun 34 üncü maddesine göre gelir/aylık almakta iken 4/1-(b) kapsamında sigortalılı ının tespit edilmesi nedeniyle gelir/aylıkları kesilen hak sahiplerinin söz konusu sigortalılıklarının geçici 84 üncü madde kapsamında durdurulması ve 4/1-(b) kapsamındaki faaliyetini sona erdirerek yeniden aylık talebinde bulunmaları halinde, aylıkları talep tarihini takip eden ay ba ından ba latılacak, 4/1-(b) kapsamında sigortalı oldukları dönemlere veya durdurulan sürelerle ili kin gelir/aylık ödemesi yapılmayacaktır.

Ancak, Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli inin ek 10 uncu maddesi uyarınca, ölüm aylı ı almakta iken, aylıklarının 4/1-(b) kapsamında çalı maya ba laması nedeniyle kesilmesi gerekti i daha sonra tespit edilen hak sahipleri hakkında, söz konusu sigortalılık süreleri geçici 84 üncü madde kapsamında durdurulmu olsa dahi, çalı ılan sürelerde veya durdurulan dönemlere ili kin yapılan yersiz ödemeler için Kanunun 96 ncı maddesi kapsamında i lem yapılacak olup, tespit tarihi itibarıyla sigortalılıkları sona ermi olan hak sahiplerinin aylıkları sigortalılıklarının sona erdi i tarihi takip eden ay ba ından, çalı ması devam edenlerin aylıkları ise sigortalılıklarını sona erdirerek yeniden talepte bulunulması ko uluyla yeni tahsis taleplerini takip eden ay ba ından ba latılacaktır.

Di er bir ifadeyle, ölüm sigortasından aylık almakta iken 4/1-(b) kapsamında sigortalılıkları bulunması nedeniyle gelir/aylıkları kesilen hak sahiplerinin söz konusu sigortalılıklarının geçici 84 üncü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

madde kapsamında durdurulması halinde de gelir/aylık bağlanacağı tarihinin ilkinde mevcut uygulamada herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır.

Örnek 1: 18.1.2004 tarihinde vefat eden 4/1-(b) kapsamında sigortalıdan dolayı ilk defa 1.11.2020 tarihinden itibaren ölüm aylığı bağlanana hak sahibi kız çocuğu 15.12.2020 tarihi itibarıyla 4/1-(b) kapsamında çalışmaya başlamış olup, sigortalılığını devam ettirmektedir. Hak sahibi kız çocuk 5.7.2021 tarihinde geçici 84 üncü madde hükümlerinden faydalanarak 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılığını durdurmak için talepte bulunmuştur. Bu durumda hak sahibine, 4/1-(b) kapsamındaki faaliyetine 5.9.2021 tarihinde son verip aynı tarih itibarıyla yeniden tahsis talebinde bulunması halinde bu talebini takip eden ayından aylık bağlanacağı olup, çalışmaya başladığı 15.12.2020 tarihi ile faaliyetine son verdiği 5.9.2021 tarih arasındaki süre için herhangi bir aylık ödemesi yapılmayacaktır.

Örnek 2: 25.3.2014 tarihinde vefat eden sigortalıdan dolayı 1.4.2014 tarihinden itibaren ölüm aylığı alan hak sahibi kız çocuğunun, 17.12.2021 tarihinde 1.11.2020-31.3.2021 süresinde geçici 84 üncü madde kapsamında durdurulan 4/1-(b) kapsamında sigortalılığının bulunduğu tespit edilmiştir. Bahse konu hak sahibine 1.11.2020 tarihini takip eden ödeme dönemi ile 31.3.2021 tarihleri arasında yersiz ödenen aylıklar Kanununun 96 ncı maddesi kapsamında borç kaydedilecek, ancak sigortalılığının sona erdiği 31.3.2021 tarihi yazılı istek tarihi kabul edilerek bu tarihi takip eden aybağı olan 1.4.2021 tarihinden itibaren aylıkları ödenmeye devam edilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

smail ERTÜZÜN
Genel Müdür V.

DA İTİM:

Gereğini:

Merkez ve Taraf Teşkilatına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.